

Nr 123.

Godkänd av första kammaren den 2 april 1930.

Godkänd av andra kammaren den 2 april 1930.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av till statens järnvägars torvpulverfabrik vid Hästhagens mosse hörande mark m. m. jämte en i ämnet väckt motion.

(Statsutskottets utlåtande nr 70.)

Till Konungen.

I en till riksdagen den 31 januari 1930 avlåten proposition, nr 64, har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att, efter nedläggande av driften vid statens järnvägars torvpulverfabrik vid Hästhagens mosse, till nämnda anläggning hörande mark, byggnader och inventarier må försäljas på villkor, som av Eders Kungl. Maj:t godkännas.

I samband med förevarande proposition har riksdagen till behandling förehaft en inom riksdagen väckt motion, II: 389, i vilken hemställts, att riksdagen ville besluta dels avslå Eders Kungl. Maj:ts proposition nr 64 och dels att torvpulverfabrikationen å Hästhagen må, i avvaktan på att den planerade elektrifieringen av södra stambanan fullbordas, fortsättas senast till och med år 1933.

Riksdagen måste, i likhet med departementschefen, finna av utredningen i ärendet ådagalagt, att statens järnvägar ej böra fortsätta med ifrågavarande försökstillverkning av torvpulver för användning som lokomotivbränsle.

Självfallet måste dock vid ett beslut om nedläggning av den snart tioåriga fabriksdriften hänsyn också tagas till den arbetarstam, som därav haft sitt uppehälle. Departementschefen har räknat med att verksamheten skulle kunna fortgå till inemot slutet av år 1930. Riksdagen anser för sin del, att ifrågavarande avvecklingsperiod bör utsträckas över år 1931 till lämplig tidpunkt under förra delen av år 1932.

Hästhagens mosse utgör enligt meddelade uppgifter såväl genom sitt läge invid södra stambanan som genom sin storlek och den därå befintliga torvens goda beskaffenhet en bland de värdefullaste torvmossarna inom landet. På grund härav vill riksdagen ifrågasätta, huruvida mossen, sedan den genom

omständigheterna kommit i statens hand, nu bör avyttras. Enligt riksdagens mening vore fördelaktigast, om staten i samband med en blivande försäljning av själva fabriksanläggningen jämte övrig för torvupptagning befintlig teknisk utrustning kunde bibehålla äganderätten till själva mossen, dock med förbehållen rätt för en eventuell ny företagare till fortsatt torvtäkt å mossen och på villkor i övrigt som Eders Kungl. Maj:t godkänner. Under alla förhållanden synes dock lämpligast att själva Hästhagens gård jämte tillhörande jordbruk och skogsmark snarast försäljes såsom ej längre för statens järnvägar eller annat statligt ändamål behöfvig.

Under framhållande av här angivna synpunkter, som i sin mån innebära ett tillmötesgående av de motionsvis framförda önskemålen, får riksdagen anmäla, att riksdagen, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition och den i ämnet väckta motionen (II: 389), medgivit, att statens järnvägars torvpulverfabrik vid Hästhagens mosse tillhörande mark, byggnader och inventarier må i den utsträckning, riksdagen angivit, och under iakttagande i övrigt av vad ovan anförts, försäljas.

Stockholm den 2 april 1930.

Med undersåtlig vördnad.
